Joi, 8 octombrie 2020

P9_TA(2020)0256

Obiecție la un act de punere în aplicare: Nivelurile maxime de acrilamidă din anumite produse alimentare pentru sugari și copii de vârstă mică

Rezoluția Parlamentului European din 8 octombrie 2020 referitoare la proiectul de regulament al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1881/2006 în ceea ce privește nivelurile maxime de acrilamidă din anumite produse alimentare pentru sugari și copii de vârstă mică (D067815/03 – 2020/2735(RPS))

(2021/C 395/04)

Parlamentul European,

— având în vedere proiectul de regulament al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1881/2006 în ceea ce privește nivelurile maxime de acrilamidă din anumite produse alimentare pentru sugari și copii de vârstă mică (D067815/03,

— având în vedere Regulamentul (CEE) nr. 315/93 al Consiliului din 8 februarie 1993 de stabilire a procedurilor comunitare privind contaminanții din alimente ([1]), în special articolul 2 alineatul (3),

— având în vedere Regulamentul Comisiei (UE) 2017/2158 din 20 noiembrie 2017 de stabilire a măsurilor de diminuare și a nivelurilor de referință pentru reducerea prezenței acrilamidei în produsele alimentare ([2]),

— având în vedere avizul științific privind acrilamida din produsele alimentare adoptat de Grupul pentru contaminanții din lanțul alimentar (CONTAM) din cadrul Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) la 30 aprilie 2015 și publicat la 4 iunie 2015 ([3]),

— având în vedere articolul 5a alineatul (3) litera (b) din Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ([4]),

— având în vedere articolul 112 alineatele (2) și (3) și alineatul (4) litera (c) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere propunerea de rezoluție a Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

Considerații generale

A. întrucât acrilamida este un compus chimic prezent în produsele alimentare care se formează pe baza asparaginei și a zaharurilor, substanțe prezente în mod natural în timpul prelucrării la temperatură înaltă, cum ar fi prăjirea, torefierea și coacerea;

B. întrucât consumatorii sunt expuși la acrilamidă prin alimentele produse industrial, cum ar fi chipsurile, pâinea, biscuiții și cafeaua, dar și prin gătirea la domiciliu, de exemplu, atunci când prăjesc pâine sau cartofi prăjiți;

C. întrucât sugarii, copiii de vârstă mică și alți copii constituie categoria de vârstă cea mai expusă, dată fiind greutatea lor corporală redusă și, prin urmare, sunt în mod specific vulnerabili; întrucât este bine cunoscut faptul că, din cauza raportului mai mare dintre greutatea ficatului și cea corporală, copiii au un metabolism mai intens, ceea ce duce la o mai mare probabilitate ca glicidamida (metabolitul acrilamidei, care se formează prin biotransformare) să se formeze cu o viteză mai mare la copii, sporind riscul de toxicitate a acrilamidei la copii ([5]);

([1]) JO L 37, 13.2.1993, p. 1.
([2]) JO L 304, 21.11.2017, p. 24.
([3]) *EFSA Journal*, 2015, 13(6):4104, http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4104
([4]) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.
([5]) A se vedea Erkekoğlu, P., Baydar, T., „Toxicity of acrylamide and evaluation of its exposure in baby foods" (Toxicitatea acrilamidei și evaluarea expunerii sale în alimentele pentru bebeluși), *Nutrition Research Reviews*, Volumul 23, Ediția 2, decembrie 2010, pp. 323-333, https://doi.org/10.1017/S0954422410000211

Probleme de siguranță

D. întrucât, în conformitate cu clasificarea și etichetarea armonizate (CLP00) aprobate de Uniune, acrilamida este toxică în cazul în care este înghițită, poate cauza defecte genetice, poate cauza cancer, poate provoca leziuni ale organelor prin expunere prelungită sau repetată, este nocivă în contact cu pielea, provoacă o iritație oculară gravă, este nocivă dacă este inhalată, se presupune că dăunează fertilității, provoacă iritarea pielii și poate provoca o reacție alergică a pielii; întrucât, în plus, clasificarea furnizată de întreprinderi Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA) în înregistrările REACH indică faptul că această substanță este suspectată de a dăuna fertilității sau fătului ([6]);

E. întrucât, pe lângă aceasta, s-a observat degenerarea terminalelor nervoase periferice și nervoase din unele zone ale creierului legate de memorie, învățare și funcții cognitive ([7]);

F. întrucât avizul științific al Grupului CONTAM din 30 aprilie 2015 privind acrilamida din alimente ([8]) a identificat, plecând de la toate datele disponibile, patru criterii finale de evaluare posibile pentru toxicitatea acrilamidei, și anume neurotoxicitatea, efectele asupra reproducerii la bărbați, toxicitatea pentru dezvoltare și carcinogenicitatea; întrucât Grupul CONTAM a remarcat, de asemenea, că acrilamida este un mutagen pentru celulele germinale și că, în prezent, nu există proceduri stabilite pentru evaluarea riscurilor utilizând acest parametru; întrucât Grupul CONTAM a confirmat, mai precis, evaluările anterioare care indică faptul că acrilamida din produsele alimentare poate crește riscul de a dezvolta cancer pentru consumatori din toate grupele de vârstă;

G. întrucât toxicitatea acrilamidei a fost deja recunoscută în 2002 într-un raport comun FAO/OMS ([9]); întrucât acrilamida a fost clasificată ca „probabil cancerigenă" de către Agenția Internațională pentru Cercetare în Domeniul Cancerului (IARC) ([10]), ca „preconizată în mod rezonabil ca fiind cancerigenă pentru oameni" de către Programul național de toxicologie din SUA (NPT) ([11]) și „probabil să fie cancerigenă pentru oameni" de Agenția de Protecție a Mediului din SUA (EPA) ([12]);

H. întrucât proprietățile de perturbare a sistemului endocrin ale acrilamidei sunt discutate în mai multe studii științifice ([13]) și trebuie examinate de urgență;

([6]) Fișa de informații ECHA privind acrilamida, https://echa.europa.eu/de/substance-information/-/substanceinfo/100.001.067?_disssubsinfo_WAR_disssubsinfoportlet_backURL=https%3A%2F%2Fecha.europa.eu%2Fhome%3Fp_p_id%3Ddisssimplesearchhomepage_WAR_disssearchportlet%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_count%3D2%26_disssimplesearchhomepage_WAR_disssearchportlet_sessionCriteriaId%3D. A se vedea, de asemenea, sinteza clasificării și etichetării ECHA, https://echa.europa.eu/de/information-on-chemicals/cl-inventory-database/-/discli/details/104230: cancerigen 1B (presupus), mutagen 1B (presupus), toxic pentru reproducere 2 (suspectat), agent de sensibilizare dermică 1 și STOT 1 (toxicitate asupra unui organ țintă specific – care afectează sistemul nervos prin expunere repetată).

([7]) Sinteză și concluzii ale celei de a 64-a reuniuni a Comitetului mixt FAO/OMS de experți pentru aditivi alimentari (JECFA), 8-17 februarie 2005, http://www.fao.org/3/a-at877e.pdf. A se vedea și Matoso, V., Bargi-Souza, P., Ivanski, F., Romano, M.A., Romano, R.M., „Acrylamide: A review about its toxic effects in the light of Developmental Origin of Health and Disease (DOHaD) concept" (Acrilamida: O examinare a efectelor sale toxice în lumina conceptului privind originea de dezvoltare a sănătății și a bolilor), *Food Chemistry*, 15 iunie 2019, 283:422-430, https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30722893/

([8]) *Jurnalul EFSA*, 2015, 13(6):4104, http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4104

([9]) Raport al unei consultări comune FAO/OMS, „Health Implications of Acrylamide in Food" (Implicațiile pentru sănătate ale acrilamidei din alimente), 25-27 iunie 2002, https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42563/9241562188.pdf?sequence=1

([10]) „IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans" (Monografii IARC ale evaluării riscurilor cancerigene pentru oameni), *Some Industrial Chemicals*, IARC, Lyon, Franța, 1994, https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Some-Industrial-Chemicals-1994. A se vedea și Zhivagui, M., Ng, A.W.T., Ardin, M., et al., „Experimental and pan-cancer genome analyses reveal widespread contribution of acrylamide exposure to carcinogenesis in humans" (Analize experimentale și pan-cancer ale genomului arată o contribuție răspândită a expunerii la acrilamidă la carcinogeneza la om), *Genome Research*, 2019, 29(4):521-531, https://www.iarc.fr/wp-content/uploads/2019/03/pr267_E.pdf

([11]) *Report on Carcinogens, Acrylamide* (Raport privind substanțele cancerigene, Acrilamida), National Toxicology Program, Department of Health and Human Services, A 14-a ediție, 2016, https://ntp.niehs.nih.gov/ntp/roc/content/profiles/acrylamide.pdf

([12]) *Toxicological review of Acrylamide* (Examinarea toxicologică a acrilamidei) (CAS No. 79-06-1), martie 2010, U.S. Environmental Protection Agency, Washington, DC, https://nepis.epa.gov/Exe/ZyPDF.cgi/P1006QL0.PDF?Dockey=P1006QL0.PDF

([13]) Matoso, V., Bargi-Souza, P., Ivanski, F., Roman, M.A., Romana, R.M., „Acrylamide: A review about its toxic effects in the light of Developmental Origin of Health and Disease (DOHaD) concept" (Acrilamida: o examinare a efectelor sale toxice în lumina conceptului privind originea de dezvoltare a sănătății și a bolilor), *Food Chemistry*, 2019, 283: 422-430, https://www2.unicentro.br/ppgvet/files/2019/11/3-Acrylamide-A-review-about-its-toxic-effects-in-the-light-of-Developmental-Origin-of-Health-and-Disease-DOHaD-concept.pdf?x26325; Kassotis, C.D., et al., „Endocrine-Disrupting Activity of Hydraulic Fracturing Chemicals and Adverse Health Outcomes After Prenatal Exposure in Male Mice" (Activitatea perturbatoare a sistemului endocrin a substanțelor chimice utilizate la fracturarea hidraulică și efectele adverse asupra sănătății în urma expunerii prenatale la șoarecii masculi), *Endocrinology*, decembrie 2015, 156(12):4458–4473, https://academic.oup.com/endo/article/156/12/4458/2422671; Hamdy, S.M., Bakeer, H.M., Eskander, E.F., Sayed, O.N., „Effect of acrylamide on some hormones and endocrine tissues in male rats" (Efectele acrilamidei asupra unor hormoni și țesuturi endocrine la șobolanii masculi), *Human & Experimental Toxicology*, 2012, 31(5): 483-91, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0960327111417267

Joi, 8 octombrie 2020

Principiul precauției

I. întrucât articolul 191 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) consacră principiul precauției ca unul dintre principiile fundamentale ale Uniunii;

J. întrucât articolul 168 alineatul (1) din TFUE prevede că „[î]n definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane”;

Cerințe legale specifice

K. întrucât articolul 2 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CEE) nr. 315/93 prevăd că produsele alimentare care conțin un contaminant într-un cuantum inacceptabil din punctul de vedere al sănătății publice și în special la un nivel toxicologic nu se introduc pe piață, iar nivelurile de contaminanți sunt menținute la un nivel cât mai mic posibil, prin respectarea bunelor practici în toate etapele producției de alimente;

L. întrucât Regulamentul (UE) 2017/2158 prevede că operatorii din sectorul alimentar trebuie să aplice măsuri de atenuare și să desfășoare anumite activități de reducere a nivelurilor de acrilamidă din anumite produse alimentare, pentru a se asigura că nivelurile de acrilamidă din produsele lor rămân sub „nivelurile de referință”, care sunt utilizate pentru a verifica eficacitatea măsurilor de atenuare prin eșantionare și analiză;

M. întrucât nivelurile de referință stabilite în Regulamentul (UE) 2017/2158 s-au aplicat începând cu aprilie 2018 și trebuie reexaminate de către Comisie o dată la trei ani și prima dată în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a respectivului regulament, cu scopul de a stabili niveluri mai scăzute ([14]);

N. întrucât nivelurile de referință lipsesc pentru mai multe categorii de produse, cum ar fi chipsurile vegetale, crochetele sau biscuiții crocanți din orez, unele dintre acestea dovedindu-se a conține niveluri ridicate de acrilamidă; întrucât Recomandarea (UE) 2019/1888 ([15]) a Comisiei stabilește o listă neexhaustivă a categoriilor de produse alimentare care ar trebui să fie monitorizate în mod regulat pentru a depista prezența acrilamidei;

O. întrucât, în conformitate cu articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul (CEE) nr. 315/93, Comisia poate, dacă este necesar, să stabilească limitele maxime de toleranță pentru anumiți contaminanți, pentru a proteja sănătatea publică; întrucât nu au fost stabilite încă niveluri maxime pentru acrilamidă în alimente; întrucât considerentul 15 din Regulamentul (UE) 2017/2158 indică faptul că ar trebui luată în considerare stabilirea unor niveluri maxime pentru acrilamidă în anumite produse alimentare;

Propunerea de regulament al Comisiei

P. întrucât proiectul de regulament al Comisiei recunoaște că este important ca nivelurile de acrilamidă din produsele alimentare să fie cât mai scăzute posibil;

Q. întrucât proiectul de regulament al Comisiei propune stabilirea unor niveluri maxime doar pentru două categorii specifice de alimente, și anume „biscuiți și pesmet pentru sugari și copii de vârstă mică” (150 µg/kg, care corespunde nivelului actual de referință) și „produse alimentare pentru sugari, produse alimentare pe bază de cereale prelucrate pentru sugari și copii de vârstă mică, cu excepția biscuiților și a pesmetului” (50 µg/kg, care este chiar cu 10 µg/kg mai mare decât nivelul actual de referință de 40 µg/kg);

R. întrucât datele privind prezența acrilamidei pe care Comisia și-a întemeiat proiectul de regulament provin din perioada 2015-2018; întrucât, pentru ca Regulamentul (UE) 2017/2158 să aibă un efect asupra nivelurilor de acrilamidă din produsele alimentare, este de așteptat în mod rezonabil ca producătorii de alimente să fi atins până acum cel puțin valoarea de referință stabilită în urmă cu trei ani;

Situația pe piață și evaluarea proiectului de regulament al Comisiei

S. întrucât cercetările efectuate în toamna anului 2018 de zece organizații de consumatori din întreaga Europă ([16]) au arătat că o serie de produse care nu se încadrează în cele două categorii reglementate în proiectul de regulament al Comisiei, cum ar fi biscuiții și vafele, sunt adesea consumate de către copii cu vârsta sub trei ani; întrucât unele dintre aceste produse sunt, în mod evident, comercializate pentru copii (de exemplu, pe ambalajele lor figurează personaje de desene animate destinate copiilor); întrucât se poate presupune că situația este aceeași în cazul unor produse precum biscuiții crocanți sau cerealele pentru micul dejun;

([14]) Articolul 5 și considerentul 11 din Regulamentul (UE) 2017/2158.

([15]) Recomandarea (UE) 2019/1888 a Comisiei din 7 noiembrie 2019 privind monitorizarea prezenței acrilamidei în anumite produse alimentare (JO L 290, 11.11.2019, p. 31).

([16]) https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2019-010_more_efforts_needed_to_protect_consumers_from_acrylamide_in_food.pdf

T. întrucât nivelul de referință pentru „biscuiți și vafe” (350 µg/kg) și nivelul de referință pentru „biscuiți și pesmet pentru sugari și copii de vârstă mică” (150 µg/kg) diferă în mod semnificativ, fără ca părinții să fie informați despre diferența privind conținutul maxim de acrilamidă vizat;

U. întrucât s-a constatat, de asemenea, că pentru biscuiți și vafe, o treime din produsele testate erau la sau peste nivelul de referință, iar din biscuiții și vafele identificate ca fiind „consumate frecvent de către copiii cu vârste sub trei ani” aproape două treimi nu ar fi respectat valoarea de referință stabilită pentru categoria „biscuiți și pesmet pentru sugari și copii de vârstă mică”;

V. întrucât este cert că prezența acrilamidei în produsele alimentare poate fi redusă la minimum prin aplicarea unor măsuri adecvate de reducere a acesteia ([17]); întrucât s-a dovedit că este posibil să se producă alimente cu un conținut scăzut de acrilamidă în toate categoriile de produse alimentare ([18]);

W. întrucât, în ceea ce privește proiectul de regulament al Comisiei, atât datele provenite din studiile la nivelul consumatorilor ([19]) din 2018, cât și datele referitoare la prezența acrilamidei care provin din baza de date a EFSA pentru perioada 2015-2018 arată că marea majoritate a producătorilor din ambele categorii de produse alimentare au reușit să obțină cu ușurință niveluri mai mici de 150 µg/kg și, respectiv, 50 µg/kg; întrucât se poate presupune că, în prezent, aproape toate produsele pot atinge aceste niveluri; întrucât, prin urmare, sunt necesare niveluri mai stricte pentru a încuraja reduceri suplimentare;

X. întrucât stabilirea unor niveluri maxime facilitează în mod clar asigurarea respectării normelor privind acrilamida de către statele membre; întrucât, cu toate acestea, nivelurile maxime trebuie stabilite în conformitate cu principiul ALARA („nivelul cel mai scăzut posibil”), astfel cum este prevăzut la articolul 2 din Regulamentul (CEE) nr. 315/93;

Y. întrucât, în concluzie, nivelurile propuse în proiectul de regulament al Comisiei sunt deja atinse cu ușurință pentru majoritatea produselor de pe piață și s-a dovedit că este posibil să fie obținute niveluri mai scăzute fără a fi nevoie de eforturi considerabile;

Considerații suplimentare

Z. întrucât o cercetare mai aprofundată ar putea contribui la înțelegerea motivelor care stau la baza variabilității ridicate a nivelurilor de acrilamidă în cadrul categoriilor de produse alimentare și la identificarea strategiilor care vizează reducerea la minimum a formării acrilamidei;

AA. întrucât monitorizarea eficacității normelor privind acrilamida este esențială; întrucât acest lucru implică faptul că statele membre efectuează controale eficace și suficient de frecvente și colectează date privind prezența acrilamidei;

AB. întrucât campaniile de informare publică pot contribui la creșterea gradului de sensibilizare a consumatorilor cu privire la produsele cu un conținut potențial mai mare de acrilamidă și îi pot informa despre cum pot limita expunerea la acrilamidă atunci când gătesc,

1. se opune adoptării proiectului de regulament al Comisiei;

2. consideră că proiectul de regulament al Comisiei este incompatibil cu scopul și conținutul Regulamentului (CEE) nr. 315/93;

3. consideră că menținerea în continuare a unor niveluri ridicate de acrilamidă în produsele alimentare poate avea efecte negative asupra sănătății consumatorilor europeni; consideră, prin urmare, că este extrem de important să se reducă nivelurile de acrilamidă din alimente;

4. consideră că nivelul maxim propus pentru acrilamidă în categoria de alimente „produse alimentare pentru sugari, produse alimentare pe bază de cereale prelucrate pentru sugari și copii de vârstă mică, cu excepția biscuiților și a pesmetului” ar trebui să fie mai scăzut și, în niciun caz, peste actualul nivel de referință de 40 µg/kg;

([17]) A se vedea Regulamentul (UE) 2017/2158.
([18]) https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2019-010_more_efforts_needed_to_protect_consumers_from_acrylamide_in_food.pdf
([19]) https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2019-010_more_efforts_needed_to_protect_consumers_from_acrylamide_in_food.pdf

Joi, 8 octombrie 2020

5. consideră că nivelul maxim propus pentru acrilamidă în categoria de alimente „biscuiți și pesmet pentru sugari și copii de vârstă mică” ar trebui să fie stabilit în mod clar sub nivelul de referință actual de 150 μg/kg;

6. solicită Comisiei să stabilească niveluri maxime stricte nu numai pentru cele două categorii de produse propuse în proiectul de regulament al Comisiei, ci și pentru alte categorii de produse și, cel mai urgent, pentru biscuiții și pesmeții care nu se încadrează în categoria specifică de „biscuiți și pesmet pentru sugari și copii de vârstă mică”;

7. așteaptă cu interes revizuirea nivelurilor de referință până în aprilie 2021, în vederea reducerii acestora; insistă asupra faptului că nivelurile de referință trebuie să reflecte reducerea continuă a prezenței acrilamidei în produsele alimentare și să vizeze cele mai bune performanțe pentru a stimula eforturi suplimentare din partea producătorilor;

8. salută Recomandarea (UE) 2019/1888 a Comisiei din 7 noiembrie 2019 privind monitorizarea prezenței acrilamidei în anumite produse alimentare; insistă asupra faptului că nivelurile de referință (care ar putea fi urmate de niveluri maxime) trebuie stabilite rapid pentru categoriile de produse care se dovedesc a conține niveluri ridicate de acrilamidă;

9. solicită Comisiei și statelor membre să intensifice cercetarea privind formarea acrilamidei în produsele alimentare pentru a identifica strategii care să vizeze reducerea la minimum a formării acrilamidei; solicită Comisiei și statelor membre să stimuleze cercetarea cu privire la posibilele proprietăți de perturbator endocrin ale acrilamidei și glicidamidei;

10. invită statele membre să își consolideze capacitățile de control al alimentelor pentru a monitoriza eficacitatea normelor privind acrilamida și să colecteze, să publice și să transmită EFSA date privind prezența acrilamidei;

11. solicită Comisiei și statelor membre să informeze publicul cu privire la categoriile de produse cu un conținut potențial mai ridicat de acrilamidă și cu privire la strategiile de limitare a expunerii la acrilamidă la gătit;

12. solicită Comisiei să își retragă proiectul de regulament și să prezinte comitetului un alt proiect;

13. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.